

*We weten al zo lang wat dieren gelukkig maakt, wanneer gaan we er ook echt naar leven?*

## **Reactie internetconsultatie AMvB Dierenwelzijn**

### **Structurele tekortkomingen**

#### **Te lage standaarden en uitstel van cruciale maatregelen**

De AMvB stelt veel essentiële dierenwelzijnsverbeteringen uit tot 2035 of zelfs 2040. Voor varkens wordt bijvoorbeeld het verbod op couperen (branden!) van staarten pas tussen 2028-2030 ingevoerd, terwijl vrije beweging van zeugen in kraamperiodes *deels* pas in 2040 verplicht wordt. Dit betekent dat nog 15 jaar lang fundamentele welzijnsproblemen blijven bestaan, onacceptabel gezien de lange historie van niet ingrijpen! Ook wordt op veel plaatsen gebruikgemaakt van doelvoorschriften. Dit soort 'open normen' zijn een risico voor het niet of onvoldoende invullen van het voorschrift, en verging handhaving waaraan de NVWA nu al niet kan voldoen. Ten slotte gaat deze wetgeving met name over de houderij van dieren, en worden thema's als transport, slacht en fokkerij niet geadresseerd.

#### **Onvoldoende ruimte en natuurlijk gedrag**

- Voor melkvee ontbreekt concrete ruimtenormering per dier.
- Bezettingsdichtheid voor legkippen wordt pas in 2040 aangepakt en voldoet ook dan niet aan dierenwelzijn.
- Varkens krijgen pas in 2040 adequate functiegebieden om natuurlijk gedrag te kunnen uitoefenen

#### **Specifieke argumenten per diersoort, slechts voorbeelden:**

##### **Varkens:**

- Zeugen kunnen pas vanaf 2027/2040 vrij bewegen tijdens kraamperiodes – dat dit veel te laat is voor zo'n fundamentele behoefte weten we al zo lang.
- Speenleeftijd wordt pas in 2028/2040 aangepast, terwijl te vroeg spenen grote welzijnsproblemen veroorzaakt en dat weten we al sinds jaar en dag.
- Staartcouperen (branden!) blijft nog jaren toegestaan ondanks dat dit een pijnlijke ingreep is en dat weten we toch al zo lang, treurig.

##### **Pluimvee:**

- Koloniekooihuisvesting voor legkippen, waarbij de kippen weinig mogelijkheden hebben om hun natuurlijke gedrag te tonen wordt pas in 2035 verboden. Dit betekent nog 10 jaar van ernstige bewegingsbeperking, waarom, we weten al zo lang dat dit een probleem is?
- Daglicht is als vereiste wel opgenomen voor varkens en kalveren, maar niet voor pluimvee. Hoezo niet?
- Bezettingsdichtheden blijven te hoog tot 2040, nog vijftien jaar te gaan, waarom?

##### **Runderen:**

- Een koe krijgt uiterlijk per 2030 een *eigen* ligplaats, het is treurig. Een koe is een graasdier, en voor hun welzijn is het essentieel dat ze weidegang krijgen. Hierover worden geen eisen opgenomen in de wetgeving. Idem voor toegang tot uitloop voor varkens en pluimvee.
- Vanaf 2028 mogen, binnen Nederland, kalfjes niet meer vanaf 14, maar vanaf 28 dagen worden getransporteerd. *Een winst van 2 weken*, terwijl het minimaal plus 10 weken zou moeten zijn. En

dan geldt de leeftijdsverhoging nog niet eens voor import van kalveren vanuit het buitenland, onacceptabel!

- Onthoornen blijft toegestaan tot 2040, ondanks dat we sinds jaar en dag weten dat dit een pijnlijke ingreep is.
- Aanbinden wordt pas in 2035 verboden, dit betekent nog 10 jaar van ernstige bewegingsbeperking.

## **Aanbevelingen**

1. **Versnelling vereist:** cruciale maatregelen zoals verbod op aanbinden, onthoornen en staartcouperen etc. moeten in 2027-2028 worden doorgevoerd, we weten al zo lang dat het ellendig is, het duurt allemaal veel en veel te lang. Uitstel, uitstel, uitstel.
2. **Concrete normen:** heldere ruimtenormen per dier zijn vereist, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek naar natuurlijk gedrag en die kennen we al heel lang.
3. **Evaluatiemomenten kritisch bekijken en elimineren:** de AMvB bevat veel escape-clausules via evaluaties die kunnen leiden tot nog maar weer verdere uitstel. Ode aan de sector. Weg ermee!
4. **Internationale vergelijking:** we blijven achter bij landen die strengere normen hanteren.
5. **Wetenschappelijke onderbouwing:** de voorgestelde maatregelen schieten tekort voor adequaat dierenwelzijn.

Internationale vergelijking en wetenschappelijke inzichten maken duidelijk dat Nederland met de huidige AMvB ver achterblijft bij wat mogelijk en wenselijk is voor dierenwelzijn. Wanneer nemen we dierenwelzijn serieus?

### **1. Nederland loopt achter op koplopers**

- Zweden heeft al sinds 1988 veel strengere normen dan Nederland in 2040 wil invoeren
- Landen zoals Duitsland en Oostenrijk hebben al snellere implementatie van verbeteringen dan Nederland voorstelt

### **2. Wetenschappelijke basis voor snellere invoering**

- EU-onderzoek toont aan dat landen die eerder strengere normen invoerden, dit succesvol hebben gedaan.
- De huidige Nederlandse planning van 15-20 jaar voor *basiswelzijnsmaatregelen* staat in schril contrast met wat wetenschappelijk mogelijk en wenselijk is.

### **3. Compliance-risico's**

- Het EU-onderzoek toont aan dat lange overgangperiodes leiden tot slechte naleving.
- Nederland loopt het risico dezelfde compliance-problemen te krijgen als andere landen die te laat handelden.

### **4. Concurrentie-argumenten zijn weerlegd**

- Meerdere EU-landen hebben bewezen dat strengere normen economisch haalbaar zijn.
- Nederland gebruikt concurrentie-argumenten terwijl andere landen al jaren strengere normen hanteren.

## 5. Wetenschappelijke definitie van dierenwelzijn

Vanuit onderzoek wordt aanbevolen om de definitie van dierenwelzijn te actualiseren. Onderzoekers en adviesorganen zoals BuRO (Bureau Risicobeoordeling & Onderzoek van de NVWA) hebben geadviseerd om de definitie van dierenwelzijn te herzien en te baseren op de meest recente wetenschappelijke inzichten. Dit omvat onder andere het verduidelijken van de intrinsieke waarde van dieren en het garanderen van een goede leefomgeving, bescherming tegen stress en het bevorderen van soorteigen gedrag. *Waar wachten we op?*

### Conclusie

De gemiddelde Nederlander denkt anders over dierenwelzijn, blijkt uit peilingen van Kieskompas in opdracht van de Dierenbescherming en Dierencoalitie: 86 procent vindt dat dieren in de veehouderij hun natuurlijke gedrag moeten kunnen vertonen, 79 procent wil dat dieren iedere dag naar buiten kunnen, 72 procent is tegen het ophokken van dieren om schadelijke uitstoot te voorkomen, 62 procent steunt een verbod op intensieve veehouderij.

*Pak de intensieve veehouderij aan, de AMvB Dierenwelzijn kan in de prullenbak.*